

Ett finansiellt paket för anslutningsförhandlingarna med Kroatien

Utrikesdepartementet

2010-02-23

Dokumentbeteckning

KOM(2009) 595

Meddelande från kommissionen Ett finansiellt paket för
anslutningsförhandlingarna med Kroatien

Sammanfattning

Kroatien har trätt in i det avslutande skedet av anslutningsförhandlingarna med EU. I likhet med tidigare utvidgningsomgångar lägger kommissionen på detta stadium av förhandlingarna fram ett förslag till finansiellt paket för anslutningsförhandlingarna. Paketet definierar de finansiella ramar för utbetalningar till Kroatien under infasningsperioden som ska utgöra utgångspunkten för slutförhandlingen. Därtill görs också en analys av de finansiella konsekvenserna av Kroatiens medlemskap i EU.

Det finansiella paketet utgår från arbetshypotesen att Kroatiens anslutning sker i januari 2012, vilket förutsätter att villkoren för medlemskap är uppfyllda. Det förutsätter också att förmågan att förvalta och kontrollera gemenskapens finansiella instrument finns på plats. Eftersom nuvarande budgetplan täcker perioden 2007–2013 täcker det finansiella paketet för Kroatien den återstående tvåårsperioden 2012–2013.

Förslaget inbegriper en infasningsperiod på tio år för direkta utbetalningar till jordbruket och en infasningsperiod på två år för utgifterna för sammanhållningspolitik, landsbygdsutveckling och Europeiska fiskerifonden.

Det finansiella paketet föregriper inte eventuella beslut om att revidera taket för EU:s fleråriga budgetram som en konsekvens av anslutningen.

I samband med stängningen av de förhandlingskapitel som har finansiella konsekvenser kommer rådet att ta ställning till mer detaljerade förslag från kommissionen.

Sverige välkomnar att de finansiella ramarna för Kroatiens anslutning definieras, i syfte att förbereda avslutningen av medlemskapsförhandlingarna. Sverige stödjer i princip det ramverk som kommissionen presenterat och betonar vikten av budgetrestriktivitet.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

Kroatien inledde medlemskapsförhandlingar med EU i oktober 2005. Efter anslutningskonferensen den 21 december 2009 har 28 av 35 förhandlingskapitel öppnats och 17 stängts. Förhandlingarna går nu in i sitt slutskede.

I sitt meddelande av den 14 oktober 2008 till rådet och Europaparlamentet ”Utvidgningsstrategi och huvudfrågor 2008–2009”(KOM(2008) 674 slutlig) upplyste kommissionen att den, under förutsättning att Kroatien fortsätter att göra framsteg i sina förberedelser, kommer att lägga fram ett meddelande under 2009 om ett finansiellt paket för Kroatiens anslutning. Kommissionen presenterade det finansiella paketet den 4 november 2009.

1.2 Förslagets innehåll

Det finansiella paketet definierar de finansiella ramar för utbetalningar till Kroatien under infasningsperioden som ska utgöra utgångspunkten för slutförhandlingen.

Kommissionens förslag för Kroatien bygger på gemenskapens befintliga regelverk samt de principer och den metodik som gällde för de tolv senast anslutna länderna. Detta inbegriper en infasningsperiod på tio år för direkta utbetalningar till jordbruket och en infasningsperiod på två år för utgifterna för sammanhållningspolitik, landsbygdsutveckling och Europeiska fiskerifonden.

Därtill görs också en analys av de finansiella konsekvenserna av Kroatiens medlemskap i EU. Kommissionen förutser att de totala öronmärkta utgifterna för Kroatien uppgår till 1 561 miljoner euro under 2012 (motsvarande 1,06% av utgifterna för EU27 under detta år) och 2 007 miljoner euro under 2013 (motsvarande 1,32% av utgifterna för EU27 under detta år). Tillskottet till EU:s budget genom egna medel beräknas till 609 miljoner euro under 2012 och 647 miljoner euro under 2013.

Eftersom det ännu inte finns någon budgetram som täcker 2014 bör Kroatien under det tredje året efter anslutningen behandlas på samma sätt som andra medlemsstater vad gäller de utgiftsposter som ska fastställas i budgetramen från och med 2014.

Kommissionen anser att den gällande fleråriga budgetramen 2007-2013 behöver justeras i ljuset av detta.

Kommissionen har strukturerat innehållet i enlighet med gällande budgetram. Det finansiella paketet är därför uppdelat i sex rubriker.

1. Hållbar tillväxt

De viktigaste utgiftsposterna för tillväxt är sjunde ramprogrammet för forskning, livslångt lärande och Erasmus Mundus och transeuropeiska nät inom områdena energi och transport, samt strukturfonderna och sammanhållningsfonden.

Här förutses bl.a. en tvåårig infasning av strukturfondsstödet för att återspegla successiv ökning av absorptionsförmåga i Kroatien. Från och med 2014 skulle därmed Kroatien åtnjuta stöd på samma villkor som övriga MS.

2. Bevarande och förvaltning av naturresurser

De viktigaste utgiftsposterna under denna rubrik är marknadsrelaterade utgifter och direktstöd, landsbygdsutveckling, Europeiska fiskerifonden och miljöprogrammet Life+.

Medan regelverket för marknadsåtgärder inom CAP tillämpas fullt ut direkt vid anslutning, kommer en infasning av direktstödet att ske enligt samma principer som i den senaste utvidgningen, dvs en gradvis infasning till 100% efter 10 år. På området landsbygdsutveckling förutses en tvåårig infasningsperiod, liksom för Europeiska fiskerifonden.

3. Medborgarskap, frihet, säkerhet och rättvisa

De viktigaste utgiftsposterna under rubrik 3 är åtgärder för solidaritet och hantering av migrationsströmmar, finansiering av decentraliserade organ och gemenskapens åtgärdsprogram Aktiv ungdom. För merparten av dessa poster finns inga öronmärkta medel.

På liknande sätt som i den femte utvidgningen föreslås en Schengenfacilitet för att hantera särskilda investeringsbehov för att bibehålla och förstärka de yttre gränserna efter Kroatiens EU-inträde, samt förbereda Kroatiens eventuella inträde i Schengensystemet.

Här återfinns också ett annat tillfälligt instrument, den s.k. *Transition Facility*, i likhet med den femte utvidgningsomgången. Denna facilitet ger Kroatien ytterligare medel för att bygga upp administrativa och rättsliga strukturer för att kunna implementera EU:s acquis på ett fullgott sätt.

4. EU som global partner

Inga länderspecifika utgifter planeras under denna rubrik. Från och med anslutningen är Kroatien inte längre berättigat till stöd inför anslutningen från denna rubrik. Drygt 320 miljoner euro har budgeterats för Kroatien inom ramen för instrumentet för stöd inför anslutningen (IPA) för åren 2012 och 2013. Dessa pengar återförs till IPA och fördelas på de länder som då är mottagare av IPA.

5. Administration

Kommissionen anför att administrationskostnaderna kommer att öka genom Kroatiens anslutning, bland annat med hänsyn till de ökade behoven av tolkning och översättning.

6. Budgetkompensation

Kommissionen konstaterar att Kroatien inte har behov av någon *tillfällig budgetkompensation* i stil med vad som beslutades i den förra utvidgningsomgången. Denna bestämmelse var utformad som en garanti för att inget land skulle behöva hamna i ett sämre nettobudgetläge vid anslutningen jämfört med året före anslutningen (som mottagare av förmedlemskapsstöd). För Kroatien konstaterar kommissionen att någon sådan situation inte kommer att inträffa.

Däremot kommer, i likhet med den förra utvidgningsomgången, en annan kompensationsåtgärd att tillämpas, den så kallade *Cash-flow Facility*. Denna syftar till att lindra effekten av eftersläpningen i utbetalningar under i synnerhet det första året av medlemskap.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Inte aktuellt

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

I förslaget återges artikel 29 i det interinstitutionella avtalet (2006/C 139/01), som anger att Europaparlamentet och rådet, på förslag från kommissionen, kan justera den fleråriga budgetramen för att ta hänsyn till kostnaderna för anslutningen i det fall ett kandidatland ansluts till EU under den innevarande fleråriga budgetramen. Rådet har emellertid slagit fast att de rådsslutsatser som antagits om paketet inte föregriper rådets ställningstagande till en revidering av budgetramen.

En revidering i enlighet med artikel 29 skulle allt annat lika innebära en ökning av den svenska EU-avgiften med 375 miljoner kronor 2012 och 482 miljoner kronor 2013.

Kommissionen har hypotetiskt beräknat att om Kroatien inte var föremål för några infasningsperioder skulle kostnaden för år 2013 uppgå till 2 600 miljoner euro, vilket motsvarar 1,7% av EU:s totala utgifter för detta år.

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Utvidgningen av EU är en prioriterad fråga för Sverige. Det svenska ordförandeskapets ambition var att föra Kroatien in i slutskedet av anslutningsförhandlingarna. Under hösten 2009 gjordes stora framsteg i de tekniska förhandlingarna. Arbetet med att ta fram ett anslutningsfördrag inleddes. Detta tillsammans med presentationen av det finansiella paketet för anslutningen gör att målsättningen kan anses ha uppnåtts. Baserat på kommissionens förslag om det finansiella paketet hade det svenska ordförandeskapet som målsättning att ena medlemsstaterna genom antagande av rådslutsatser. Detta mål uppnåddes genom slutsatser vid allmänna rådet sjunde december 2009.

I enlighet med riksdagens övergripande inriktning för EU:s budgetpolitik kommer Sverige under de kommande anslutningsförhandlingarna att verka för kostnadseffektivitet och budgetrestriktivitet.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Diskussionen mellan medlemsstaterna har framförallt kretsat kring synen på huruvida en justering av den fleråriga budgetramen enligt artikel 29 i det Interinstitutionella avtalet kan anses nödvändig eller om denna fråga ska avgöras i ett senare skede. Medan några medlemsstater anser att kostnaden i första hand bör bäras genom en omfördelning under nuvarande tak, anser andra att taket bör höjas.

Rådsslutsatser gällande finansiella paketet antogs vid allmänna rådet den 7 december 2009.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Kommissionen anser att en revidering av innevarande fleråriga budgetram kommer att krävas om Kroatien blir ny medlemsstat.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Remissförfarande har ej ägt rum

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Artikel 49, Rådet fattar beslut med enhällighet.

Inte aktuellt

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Rådet har antagit slutsatser som uppmanar kommissionen att presentera förslag till EU:s ståndpunkter på de förhandlingskapitel som har finansiella implikationer. Kommissionen kommer att lägga fram dessa när Kroatien uppfyllt alla stängningsvillkor på kapitlen i fråga. Tidtabellen för anslutning beror framförallt på kandidatlandets framsteg i att anta EU:s lagstiftning och möta de krav unionen ställt upp. Givet att alla villkor uppfylls i god tid kan ett förhandlingsavslut vara realistiskt under 2010.

4.2 Fackuttryck/termer

Förhandlingskapitel: I utvidgningsförhandlingarna är EU:s lagstiftning, den så kallade *acquis:n*, indelad i 35 förhandlingskapitel, exempelvis kapitel 11 om jordbrukspolitik och landsbygdsutveckling.

Stängning av kapitel: När kandidatlandet och EU enats på alla områden under ett visst kapitel, och kandidatlandet uppfyllt de krav som ställts, kan kapitlet provisoriskt stängas, vilket sker formellt vid en regeringskonferens.